

Notes : Attempt both Section I & II for 100 marks.

Section I

(Attempt any five questions)

Q. 1	Write in brief about the scientific method to study Industrial Psychology .	14
Q. 2	What is Job Analysis ? Explain the methods used for Job Analysis.	14
Q. 3	Define frustration. Explain the causes and consequences of frustration.	14
Q. 4	Define leadership. Discuss various functions of a leader.	14
Q. 5	Explain concept of motivation. Describe Maslow's theory of motivation.	14
Q. 6	What is Job satisfaction. Explain how can it be measured.	14
Q. 7	Discuss in detail attitudes that affect work behaviour.	14
Q. 8	What is stress ? Explain the various causes of stress.	14
Q. 9	Write notes on any two)	14
	a) Importance of Industrial Psychology in today's era.	
	b) Types of leader	
	c) Fields of Industrial Psychology	
	d) On site training method	
	e) Structure of groups	

Section II

(Attempt any two questions)

Q. 10	What is leadership ? Explain characteristics of a good leader.	15
Q. 11	Enumerate different types of interviews. Discuss the qualities of a good leader.	15
Q. 12	Explain the concept of fatigue. Give various strategies to reduce fatigue.	15

નોંધ : વિભાગ ૧ , ૨ બેઉ લખો ૧૦૦ માર્ક માટે

વિભાગ ૧

(કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નના જવાબ લખો)

પ્ર. ૧	ઔદ્યોગિક મનોવિજ્ઞાનનાં અભ્યાસ માટેની વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિઓ ટૂંકમાં લખો.	૧૪
પ્ર. ૨	કાર્ય વિશ્લેષણ એટલે શું ? કાર્ય વિશ્લેષણમાં વપરાતી પદ્ધતિઓ સમજાવો.	૧૪
પ્ર. ૩	નિરાશા/હતાશાની વ્યાખ્યા લખો. નિરાશાના કારણો અને પરિણામો સમજાવો.	૧૪
પ્ર. ૪	નેતૃત્વની વ્યાખ્યા લખો. નેતાઓના વિવિધ કર્તવ્ય ચર્ચો.	૧૪
પ્ર. ૫	કાર્ય પ્રેરણાની સંકલ્પના સમજાવો. મેસ્લોનાં પ્રેરણા સિદ્ધાંતનું વર્ણન કરો.	૧૪
પ્ર. ૬	કાર્ય સંતોષ એટલે શું ? તે કઈ રીતે માપાય છે તે સમજાવો.	૧૪
પ્ર. ૭	કાર્ય વર્તણૂક ઉપર અસર કરતા વલણને વિગતવાર ચર્ચો.	૧૪
પ્ર. ૮	તાણ એટલે શું ? તાણના વિવિધ કારણો સમજાવો.	૧૪
પ્ર. ૯	નોંધ લખો. (કોઈપણ બે)	૧૪
	૧) આજના યુગમાં ઔદ્યોગિક મનોવિજ્ઞાનનું મહત્વ	
	૨) નેતાઓના પ્રકારો	
	૩) ઔદ્યોગિક મનોવિજ્ઞાનના પેટા વિભાગો	
	૪) ઓન-સાઈટ પ્રશિક્ષણની પદ્ધતિ	
	૫) જૂથની રચના	

વિભાગ ૨

(કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ લખો)

પ્ર. ૧૦	નેતૃત્વ એટલે શું ? સારા નેતાઓના લક્ષણો સમજાવો.	૧૫
પ્ર. ૧૧	મૂલાકાતના વિવિધ પ્રકારો ગણાવો. સારા નેતાઓના ગુણો ચર્ચો.	૧૫
પ્ર. ૧૨	થાકની સંકલ્પના સમજાવો. થાક ઘટાડવાની વિવિધ વ્યૂહરચના આપો.	૧૫

सूचना : विभाग १ आणि विभाग २ दोन्हीही १०० मार्कांकरिता सोडवा.

विभाग - १

(कोणतेही पाच प्रश्नांची उत्तरे लिहा.)

प्र. १	औद्योगिक मानसशास्त्राचा अभ्यास करण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या शास्त्रीय पद्धतींची थोडक्यात माहिती द्या.	१४
प्र. २	कार्य विश्लेषण म्हणजे काय ? कार्यविश्लेषणाच्या मापनासाठी वापरल्या जाणाऱ्या पद्धतींची माहिती द्या.	१४
प्र. ३	वैफल्य म्हणजे काय ? वैफल्यच्या विभिन्न कारणांची आणि परिणामांची चर्चा करा.	१४
प्र. ४	नेतृत्वाची व्याख्या करा. नेत्याच्या विविध कार्यांची चर्चा करा.	१४
प्र. ५	प्रेरणेची संकल्पना स्पष्ट करा. मॅस्लोचा प्रेरणाविषयी सिद्धांत विशद करा.	१४
प्र. ६	कार्य समाधान म्हणजे काय ? कार्यसमाधानाचे मापन कसे केले जाते ?	१४
प्र. ७	अभिवृत्ती म्हणजे काय हे विस्तारपूर्वक सांगून त्यांचा कामावर काय परिणाम होतो हे विस्ताराने स्पष्ट करा.	१४
प्र. ८	तणाव म्हणजे काय ? तणावामागील भिन्न कारणांची चर्चा करा.	१४
प्र. ९	खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा.	१४
	अ) वर्तमानकाळात औद्योगिक मानसशास्त्राचे महत्व	
	ब) नेत्याचे प्रकार	
	क) औद्योगिक मानसशास्त्राची क्षेत्रे	
	ड) प्रत्यक्षकार्य प्रशिक्षण पद्धति (on the job)	
	इ) समूह संरचना	

विभाग - २

(कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा)

प्र. १०	नेतृत्व म्हणजे काय ? चांगल्या नेत्याच्या गुणांचे विस्तारपूर्वक वर्णन करा.	१५
प्र. ११	मुलाखत पद्धतीच्या भिन्न प्रकारांची चर्चा करा आणि चांगल्या मुलाखतकाराच्या गुणविशेषांची चर्चा करा.	१५
प्र. १२	थकवा (fatigue) म्हणजे काय ? थकवा कमी करण्यासाठी उपयोगात आणल्या जाणाऱ्या उपाययोजनांची माहिती द्या.	१५
